

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Verplaatsing varkenshouderij van de Geerstraat naar de Begijnenstraat te Winssen, gemeente Beuningen

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

28 januari 2013 / rapportnummer 2725-31

1. Oordeel over het MER

De gemeente Beuningen heeft het voornemen het varkensbedrijf aan de Geerstraat 16 te Winssen te verplaatsen naar een perceel aan de Begijnenstraat te Winssen. In de nieuwe situatie zal varkenshouder J.G.A. Hendriks in totaal 646 guste en dragende zeugen, 156 kraamzeugen, 77 opfokzeugen, 3.360 gespeende biggen en 240 vleesvarkens gaan houden.¹ Op de locatie aan de Geerstraat 16 wordt de huidige bestemming gewijzigd om er woningen te kunnen bouwen. Vanwege de nabijheid van Natura 2000-gebieden en omdat het bestemmingsplan kaderstellend is voor toekomstige m.e.r. –(beoordelings)plichtige activiteiten wordt een plan-m.e.r.–procedure doorlopen. De gemeenteraad van Beuningen is daarvoor het bevoegd gezag.

Het MER is goed leesbaar en gestructureerd van opzet, hoewel het bijgevoegd kaartmateriaal grotendeels niet goed leesbaar is. De Commissie² signaleert bij toetsing van het MER een aantal tekortkomingen, die zij essentieel acht voor het volwaardig meewegen van het milieu-belang bij de besluitvorming. De Commissie adviseert een **aanvulling op het MER** op te stellen voordat het besluit wordt genomen. De tekortkomingen hebben betrekking op:

- de maximale mogelijkheden van het bestemmingsplan;
- de gehanteerde uitgangspunten bij de emissieberekeningen;
- de effecten op het woon- en leefklimaat;
- de effecten van de mestbe- en mestverwerking;
- de effecten op natuur.

Deze informatie is essentieel voor een goede vergelijking van alternatieven en toetsing van het voornemen aan wet- en regelgeving en beleid.

In hoofdstuk 2 wordt het oordeel van de Commissie nader toegelicht.

¹ In de vergunde en feitelijke situatie worden 148 guste en dragende zeugen, 56 kraamzeugen, 650 gespeende biggen, 6 dekberen en 40 vleesvarkens gehouden.

² Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via commissiener.nl onder 'Advisering' of door in het zoekvak het projectnummer in te geven.

2. Gesignaleerde tekortkomingen

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel toe en doet zij aanbevelingen voor de op te stellen aanvulling. Deze aanbevelingen zijn opgenomen in een tekstkader. Naar het oordeel van de Commissie is het uitvoeren ervan essentieel om het milieubelang volwaardig mee te wegen bij de besluitvorming.

2.1 De maximale mogelijkheden van het bestemmingsplan

In het MER dienen de effecten te worden beschreven van de maximale mogelijkheden die het bestemmingsplan gaat bieden. Het bouwblok biedt volgens het plan meer mogelijkheden dan het voorkeursalternatief. Het bestemmingsplan maakt een agrarisch bouwblok mogelijk ten behoeve van intensieve veehouderij, met een maximale oppervlakte van 1,5 ha. Met die oppervlakte kunnen meer dieren worden gehouden dan waar in het MER van is uitgegaan. Omdat niet duidelijk is wat het toekomstige bouwvlak maximaal mogelijk maakt (in het aantal te houden dieren), zijn de maximale effecten van geur, ammoniak en fijn stof in het MER mogelijk onderschat.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER de maximale mogelijkheden van het voornemen als uitgangspunt te nemen voor een betere onderbouwing van de effectbeoordeling.

2.2 Uitgangspunten bij de emissieberekeningen

Voor de bepaling van de geurbelasting en de depositie van ammoniak en fijn stof als gevolg van het voornemen dient gebruik te worden gemaakt van verspreidingsmodellen. Een van de belangrijke parameters die in het model moet worden ingevoerd is de uittreedsnelheid van de uitgaande ventilatielucht. De Commissie schat in dat de ingevoerde luchtsnelheid in het model te hoog is, aangezien in het voornemen gebruik wordt gemaakt van luchtwassers. Deze veroorzaken in de regel een aanzienlijk lagere luchtsnelheid. In het MER ontbreken berekeningen en tekeningen waaruit de luchtsnelheid kan worden afgeleid. Door het ontbreken van deze informatie kan niet worden beoordeeld of de uittreedsnelheid van de uitgaande ventilatielucht correct is ingevoerd. Daarmee zijn de berekende effecten van geur, ammoniak en fijn stof niet controleerbaar en mogelijk onderschat.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER een onderbouwing te geven van de gehanteerde luchtsnelheid van de uittredende ventilatielucht. Indien nodig dienen de berekeningen van de milieueffecten en de vergelijking van alternatieven hierop te worden aangepast.

2.3 Woon- en leefklimaat

Het initiatief betreft het wijzigen van een bestemmingsplan op twee locaties namelijk aan de Geerstraat 16 ten behoeve van woningbouw en aan de Begijnenstraat ten behoeve van het oprichten van een intensieve veehouderij. Het voornemen aan de Begijnenstraat heeft ondanks de verplaatsing nog steeds invloed op de omgeving van de bestaande locatie aan de Geerstraat. In het kader van een bestemmingsplanwijziging is het nodig om de effecten de omgeving van het studiegebied in beeld te brengen.

Geurhinder

De effecten van geur zijn in § 6.3 van het MER beschreven. In § 2.2 van dit advies is aangegeven dat de emissie van geur en fijn stof mogelijk is onderschat. Daarnaast zijn geen cumulatieve geurberekeningen uitgevoerd ter hoogte van de huidige locatie aan de Geerstraat en in de omgeving van de nieuwe locatie aan de Begijnenstraat. Daardoor is niet bekend welke gevolgen het voornemen heeft voor het woon- en leefklimaat voor de bewoners in de omgeving.

Fijn stof

Paragraaf 6.6 van het MER gaat in op het aspect fijn stof. Behandeld wordt de bijdrage van het verkeer aan concentraties fijn stof als gevolg van het voornemen. Gemist wordt de bijdrage van de stalemissies en de bijdrage als gevolg van de mestbe- en mestverwerking op de nieuwe locatie. Daarmee is de fijn stof belasting voor de omgeving van de nieuwe locatie aan de Begijnenstraat onderschat.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER en in ieder geval de effecten op woon- en leefomgeving ten gevolge van geur en fijn stof beter te onderbouwen.

2.4 Effecten van de mestbe- en mestverwerking

Het MER vermeldt dat op de nieuwe locatie activiteiten/processen zullen gaan plaatsvinden op het gebied van mestbe- en mestverwerking. Uit het ontwerpbestemmingsplan is niet af te leiden of mestbe- en mestverwerking worden toegestaan. In het MER ontbreekt een beschrijving van deze processen alsmede de milieueffecten daarvan.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER:

- duidelijk te maken of het nieuwe bestemmingsplan mestbe- en mestverwerking mogelijk maakt;
- in dat geval een duidelijke beschrijving van de activiteiten en processen op te nemen;
- de milieueffecten van deze activiteit mee te nemen in de effectbeoordeling.

2.5 Effecten op natuur

Omdat niet duidelijk is of in het MER de maximale invulling van de bestemmingsplanwijziging is beschreven (§ 2.1) en de deposities mogelijk onderschat zijn (§ 2.2), kan er sprake zijn van een toename van de ammoniakdepositie ten opzichte van de huidige vergunde situatie aan de Geerstraat. De gevolgen van de mogelijke toename van stikstofdepositie voor habitats en

soorten in omliggende Natura 2000-gebieden en de EHS-gebieden zijn niet in het MER beschreven. Mogelijke gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden zijn daardoor niet duidelijk. Als significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden niet op voorhand kunnen worden uitgesloten dient in het MER een Passende beoordeling te worden opgenomen, rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen voor de betreffende gebieden. De Passende beoordeling moet zekerheid bieden dat geen aantasting van natuurlijke kenmerken plaats vindt. Uit de wetgeving volgt dat een project of plan alleen doorgang kan vinden als de zekerheid wordt verkregen dat de natuurlijke kenmerken niet worden aangetast, of de zogenaamde ADC-toets³ met succes wordt doorlopen.⁴

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER:

- de toename van stikstofdepositie op daarvoor gevoelige habitats in Natura 2000-gebieden en de EHS te bepalen, uitgaande van de maximale mogelijkheden van het ontwerpplan;
- te onderbouwen dat significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden op voorhand kunnen worden uitgesloten, dan wel een Passende beoordeling op te stellen;
- in de eventuele Passende beoordeling te onderzoeken of de zekerheid kan worden verkregen dat het voornemen de natuurlijke kenmerken van het gebied/de gebieden niet aantast.⁵

³ Dit houdt op grond van art. 19g en 19h van de Natuurbeschermingswet 1998 respectievelijk in:

- A: zijn er Alternatieve oplossingen voor een project of handeling? inclusief locatiealternatieven.
- D: zijn er Dwingende redenen van groot openbaar belang waarom het project toch gerealiseerd moet worden?
- C: welke Compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft?

⁴ Art. 19g en 19h, Natuurbeschermingswet 1998.

⁵ Uit de huidige lijn in de jurisprudentie volgt dat dit het geval is wanneer er wetenschappelijk gezien redelijkerwijs geen twijfel bestaat dat er geen schadelijke gevolgen voor de natuurlijke kenmerken zijn.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: College van burgemeester en wethouders van de gemeente Beuningen

Bevoegd gezag: Gemeenteraad van de gemeente Beuningen

Besluit: vaststellen en wijzigen bestemmingsplan

Categorie Besluit m.e.r.:

plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor categorie C 14.0;

plan-m.e.r. vanwege passende beoordeling

Activiteit:

De gemeente Beuningen heeft het voornemen het varkensbedrijf aan de Geerstraat 16 te Winssen te verplaatsen naar een perceel aan de Begijnenstraat te Winssen. Daarvoor wil de gemeente een nieuw bestemmingsplan vaststellen. De huidige bestemming aan de Geerstraat wordt gewijzigd om er woningen te kunnen bouwen.

Procedurele gegevens:

kennisgeving MER in de Staatscourant van: 7 november 2012

ter inzage legging MER: 8 november tot en met 19 december 2012. De publicatie over de termijn van inzage legging met de ingangsdatum van 8 november in de Staatscourant is door een technische storing niet doorgegaan. De termijn van ter inzage legging is daarom verschoven naar 22 november tot en met 2 januari 2013.

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 9 november 2012

toetsingsadvies uitgebracht: 28 januari 2013

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

ing. R. Aagten

ing. H.J.M. Hendriks (werkgroepsecretaris)

ir. N.G. Ketting (voorzitter)

ing. M.M.J. Pijnenburg

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot

duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Omdat de Commissie niet is geraadpleegd bij de voorbereiding op het MER heeft ze een locatiebezoek afgelegd om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- PlanMER Bedrijfsverplaatsing Hendriks Winssen, 15 oktober 2012
- Ontwerp bestemmingsplan Geerstraat 16 en Begijnenstraat, 15 oktober 2012
- Notitie Reikwijdte en Detailniveau Bedrijfsverplaatsing Hendriks Winssen, 22 februari 2011

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Verplaatsing varkenshouderij van de Geerstraat naar
de Begijnenstraat te Winssen, gemeente Beuningen**

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

